

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

СПОРУДИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ТА ІНКЛЮЗИВНІСТЬ В АРХІТЕКТУРІ

спеціальність	191 Архітектура та містобудування	обов'язковість дисципліни	Вибіркова
освітня програма	Архітектура та містобудування	факультет	Мехатроніки та інжинірингу
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	Надійності та міцності машин і споруд ім. В.Я. Аніловича

ВИКЛАДАЧ

Акмен Інна Робертівна

Вища освіта – спеціальність «Архітектура»

Науковий ступень – кандидатка архітектури, 18.00.01 «Теорія архітектури. Реставрація пам'яток архітектури»

Досвід роботи – більше 34 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- Акмен І. Р., Корнєв А. Ю. Харків залізобетонний: передісторія. Тези доповіді. *Технічний прогрес в АПВ: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 21-22 травня 2024 р.* Харків: ДБТУ, 2024. С. 414-416.
- Акмен І. Р. Брати Тимошенки : подорож у минуле української інженерної науки. Тези доповіді. *Матеріали XX Міжнародної науково-практичної конференції «Технічний прогрес в АПК» 21-22 травня 2025 року.* Харків: ДБТУ, 2025. С. 478-481.
- Iryna Ryabushina, Inna Akmen, Igor Popov, Lubov Ryzhevtzeva, Oleksandra Naryzhna. *Implementation of innovative technologies by foreign specialists in the process of industrial engineering in the USSR (1920s –1930s). 5th International Scientific and Practical Conference “Innovative Technology in Architecture and Design” (ITAD-2021).* AIP Conf. Proc. 2490, 020007-1–020007-5; <https://doi.org/10.1063/5.0124392> (indexed in Scopus).

телефон	+ 38 (050) 566 41 77	електронна пошта	akmen.dbtu@btu.kharksv.ua	дистанційна підтримка	Moodle
---------	----------------------	------------------	---------------------------	-----------------------	--------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	викладання навчальної дисципліни є формування актуальних знань щодо споруд цивільного захисту та інклюзивних аспектів у проектуванні, що відповідає стандарту спеціальності з підготовки фахівця першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 19 — Архітектура та будівництво спеціальності 191 «Архітектура та містобудування»
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, тестування
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин практичні; модульний контроль / залік
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, здібність до аналізу матеріалу
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

12 годин лекції, 18 годин практичні, 60 самостійна робота

Лекція 1.	Споруди цивільного захисту, 2 год	ПЗ 1	Герметичні споруди для захисту від вибухів, високих температур, хімічної та біологічної зброї, 2 год	самостійна робота	Т1-6. Написання реферату
		ПЗ 2	Негерметичні споруди, що захищають від іонізуючого випромінювання (ПРУ), 2 год.		
Лекція 2.	Проектування споруд подвійного призначення, 2 год	ПЗ 3	Споруді подвійного призначення в мирний та воєнний час (сховища, підземні паркінги), 2 год		
Лекція 3.	Нормативне та інженерне забезпечення споруд цивільного захисту, 2 год	ПЗ 4	Нормативне забезпечення щодо проектування захисних споруд, 2 год		
		ПЗ 5	Нормативне забезпечення щодо утримання та збереження функціонального призначення захисних споруд, 2 год		
Лекція 4.	Людське різноманітні та ергономіка в проектуванні, 2 год	ПЗ 6	Антропометрія та ергономіка в проектуванні: історичні аспекти, 2 год		
Лекція 5.	Універсальний та адаптивний дизайн внутрішнього та зовнішнього простору, 2 год	ПЗ 7	Проектування внутрішнього інклюзивного простору, 2 год		
		ПЗ 8	Зовнішній універсальний та адаптивний простір, 2 год		
Лекція 6	Тактичний простір, 2 год	ПЗ 9	Волонтерські громадські програми, гуманітарні ініціативи, державні узгодження проєктів, 2 год		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Некора, В., Ніжник, В., Поздєєв, С., Луценко, Ю., Михайлов, В. (2023). Особливості та перспективи ефективного функціонування захисних споруд цивільного захисту в умовах бойових дій. Науковий вісник: Цивільний захист та пожежна безпека. URL: [https://doi.org/10.33269/nvcz.2023.1\(15\).149-157](https://doi.org/10.33269/nvcz.2023.1(15).149-157).
2. Захисні споруди цивільного захисту ДБН В.2.2-5:2023. ІПС ЛІГА:ЗАКОН – система пошуку, аналізу та моніторингу нормативно-правової бази. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/DBN00101>.
3. Інструкція щодо утримання захисних споруд цивільної оборони у мирний час : Наказ Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи від 9 жовтня 2006 року № 653.
4. Голобородько В.М. Вибрані глави проективної ергономіки. Антропоморфний фактор: навчальний посібник. Харків.: ХДАДМ, 2004. 216 с.
5. Мироненко В.П. Архітектурна ергономіка: підручник. Київ: НАУ–друк, 2009. 240 с.
6. Альбом безбар'єрних рішень. Міністерство розвитку громад та територій України– Урбан-бюро Big City Lab. 2023.
7. Мартишова Л. С. Архітектурне середовище на перетині утилітарного і духовного. В сб.: Архітектурне середовище та мистецтво : колективна монографія / за ред. доц. А. А.Білик, Т. Ю.Кутузової. Херсон : ВД «Гельветика», 2019. 180 с.
8. Посацький Б. С. Простір міста і міська культура (на зламі ХХ–ХХІ ст. : монографія. Львів : Нац. ун-т «Львів. Політехніка», 2007. 206 с.
9. Hiramatsu A. Inclusive Cities: 4 Examples of Urban Productivity through Gender Equality // Urban Development. Режим доступу: <https://blogs.iadb.org/ciudades-sostenibles/en/inclusive-cities-urbanproductivity-gender-equality>.

Методичне забезпечення

1. ДБН В.2.2-5:2023. Захисні споруди цивільного захисту. Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України. 2023.
2. ДБН В.1.2-4:2019. Інженерно-технічні заходи цивільного захисту. Український науково-дослідний інститут цивільного захисту. 2019.
3. ДБН В.2.2-40:2018. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення. Публічне акціонерне товариство «Український зональний науково-дослідний і проектний інститут по цивільному будівництву»: ПАТ «Київзндіеп». 2018.
4. ДБН В.2.2-9:2018. Будинки і споруди. Громадські будинки та споруди. Основні положення. Державне підприємство «Український науково-дослідний і проектний інститут цивільного будівництва. 2018.
5. ДБН Б.2.2-5:2011 Благоустрій територій. ЗАТ «Український науково-дослідний інститут прогресивних технологій у комунальному господарстві». 2011.
6. ДСТУ 3943-2000. Дизайн і ергономіка. Склад, виклад та зміст документації. Київ : Держстандарт України, 2000.
7. Вулиці та дороги населених пунктів. ДБН В.2.3–5: 2018. Київ : Мінрегіон України, 2018. 55 с.
8. Порядок роботи над навчальним рефератом : методичні вказівки для самостійного вивчення дисциплін за спеціальністю 191 Архітектура та містобудування для здобувачів денної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / Державний біотех. університет; укладач О.П. Буряк, І.Р. Акмен. Харків : ДБТУ, 2024. 16 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 60	60 % від усередненої оцінки за модуль
		до 40	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 40	відповіді на тестові питання
		до 10	усні відповіді на практичних заняттях
		до 50	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність